

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Quomodo in adflictione pijs agendum

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

Quomodo
in afflictio-
ne agendum
pijs.

possumus, & facit cum tentatione exitum & c. Omnia
no suos asserit deus. Aut enim corda tyrannorum &
principū illustrat, ut fauore suos prosequantur, quem
admodum fecit Pharaoni erga Iosephum, Cyro erga
Iudeos, Xerxi in Esdram, Artaxerxi in Nehemiam,
Ahasuero in Mardocheum, Nabuchodonosori in Da-
nielem, ut fideles & pij non nihil respirationis haben-
ant. Aut si omnino statutum est tyrannos & impios
perdere, talibus ac tantis signis id auspiciatur, ut nemo
de bona uoluntate dei dubitare possit, & rē cœptam
fausto fine claudit. Si quis iam extra hunc ordinem li-
berationem meditatatur, quasi ex deo rem cœperit, tan-
tum efficiet, quantum Ismaël cōtra Babylonios in in-
terfectione Godoliæ 4. Regum 25. & Hierem. 40. Sed
age exempla quedam ex armamētario scripturarum
proferemus, quibus manifestum fiet, & qua ratione
deus suos liberet, & quā infeliciter tentetur ab his
qui audacia & tumultu contra dei uoluntatem euan-
dere conantur. Populus Israël in Aegypto aliquot se-
culis seruiuerunt, uarijs laboribus pressi, grauitēq; ad-
flicti: super hæc coacti sunt uidere ut nati pueri in Ni-
lo à partu mergerentur. Mox ut ad dominū uero cor-
de clamare cœperunt, exauditi sunt à domino. Mosen
enim misit qui dux esset & liberator populi. Suos per
mare sicco pede transduxit, Pharaonem cum suis in
profundo pelagi submersit. Exodi 14.

Saul

Saul rex Israëliitarum prophetas dei interfecit, Dauidem persequutus est innocentem. Non se uindicat Dauid, nec regno pellit Saulem, quin ipse fugit, & quum bis in manus eius incidisset, pepercit, & abire illesum permisit, dicens: Propitius sit mihi dominus, ne faciã hanc rem domino meo christo domini, ut mitam manum meam in eum, quia christus domini est. Viuit dominus, quia nisi dominus percusserit eum, aut dies eius uenerit ut moriatur, aut descendens in praelium perierit, propitius mihi sit dominus, ut non mitam manum meam in christum domini. 1. Reg. 24. Alias quum Abisai diceret: Cõclusit deus hostẽ tuum hodie in manus tuas: nunc ergo perfodiam eum lancea in terra semel, & secundo opus non erit. Dixit Dauid ad Abisai: Ne interficias eum, quis enim extendet manum suam in christum domini, & innocens erit? 1. Reg. 26. Hęc uerba, mi Simon, recte expensa, docent, nobis impetum carnis nostrę nequaquam sequendum esse. Quum enim appeteret tempus quod constituerat dominus, tulit è medio Saulem non Dauid, sed dominus ipse, gladio quod ipse immiserat, & Dauidem in solium regni euexit. Sæpius adflicti sunt filij Israël sub tyrannis & impijs, ut habet Iudicium historia, nemo liberationẽ suo Marte molitus est. Dominus uero liberauit eos per Gedeonẽ, Samsonẽ, Iephte, ceterosq; quos ipse ad huiusmodi negotia delegerat.

Quis tumultu adgreditur regem impium Achab,
 quum idola erigit, Naboth innocentem & bonum ui-
 rum lapidibus obruere iubet, nec ius nec æquum ser-
 uat, prophetas trucidat, Heliam persequitur? donec
 Helisæum excitat dominus, qui mandato domini Iehu
 in regem ungit, ut pro domino uindictam de impijs
 sumat, 4. Reg. 9, 10. Sic Ioiada Athaliæ: sic rex Assy-
 riorum Manassi fecit. Quãto tempore Cæsares Roma-
 ni Christianum sanguinem fuderunt? nemo tamen per
 tumultum id mutare tentat, donec Constantinus Ma-
 gnus ueniret. Possem referre Atheniensem Thrasyl-
 bulum, et Heluetiorum Guilielmum Tell & Stouffas-
 ker, sed scripturæ exemplis contenti erimus. SI-
 MON. An ergo tyrannis semper impune impijs
 esse licet? qui ex uerbis Pauli Roma. 13. pretextum
 malitiæ suæ sumunt, sub quo fraudant, furantur, latro-
 cinantur, trucidant, & nihil non tentant, nouis exa-
 ctionibus populum subinde deglubunt, luxu, ebrieta-
 te, ludo, scortatione, bellisq; perditum sunt: & pessima
 quæq; designant. Ego uero tibi ex Hieremia. 15. osten-
 dam populum puniri à deo, dum impune sinunt gras-
 sari tyrannos. Post quatuor enim plagas quas illic re-
 censet mox causam subiicit, dicens: Et dabo eos in fer-
 uorem uniuersis regnis terræ: id est, concitabo in fu-
 rorem contra eos regna terræ, propter Manassen fi-
 lium Ezechiae regis Iuda, propter omnia quæ fecit Hie-
 rosolymis

rosolymis. De flagitijs quæ designauit uide 4. Reg. 21. Si Iudæi regem suum non ita impune consceleratum esse permisissent, à deo non tam grauitè fuissent adflicti. Oportet oculum offendentem effodere & abijcere: sic de manu & pede. IOIADA. Duplex est quæstio. Prima, Mouendus ne sit loco tyrānus? Altera, Quo pacto aut per quos? Nihil ergo inficior tollendum esse magistratum pessimum, sed nō hoc pacto quo tu uis. Non est ut eum trucidet, nec ut bellum ac tumultum quis excitet, alijs enim uijs res tentanda, quia in pace uocauit nos deus, 1. Cor. 7. Omnino tollendus est tyrannus, nam & Saulem ab officio depōnit Samuël, & Dauidem in regem ungit super populum Israël. Athaliam regno eijcit Ioiada, & IOAS præficit. Si ergo communibus suffragijs creatus est rex et incipit esse flagitiosus, cōmunibus uotis rursus eijciatur, nisi omnes cum eo puniri uelint. Quod si consensu & electione paucorum principum est electus, significet populus illis flagitiosam huius regis uitam, atq; edicat ferendam hanc haudquaquam esse, ut eum loco moueant qui inangurarunt. Hic iam labor est, nam qui hoc faciunt, in eos pro libidine sua tyrannus grassari incipiet & quos uult mactabit. Sed gloriosum est pro iustitia et ueritate dei mori. Præstatq; pro iustitiæ defensione, quàm assentiendo iniustitiæ, aut dissimulando, postea cum impijs trucidari. Qui hoc